Lieta Nr.C31461411

AIZMUGURISKS S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2014.gada 26.maijā

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese I.Kuzņecova,
ar tiesas sēdes sekretāru G.Novicki,
izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Baložu ielā 14, civillietu AS „Norvik Banka" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

AS „Norvik Banka" (turpmāk arī – prasītāja) Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā cēla prasību pret atbildētāju /pers. A/ par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2003.gada 27.septembrī starp AS „Norvik Banka" un /pers. A/ tika noslēgts līgums par Maestro Preču karte Nr.PK-000179 (turpmāk-līgums), saskaņā ar kuru atbildētājai tika piešķirts patēriņa kredīts Ls 100 apmērā, ar procentu likmi 17% gadā un ar atmaksas termiņu 12 mēneši.

Atbilstoši līguma 1.10., 1.11., 1.12.punktiem noteikumiem, kredīts ir īstermiņa aizdevums, kuru prasītājs piešķir atbildētājam un kas tiek ieskaitīts kartes kontā. Saskaņā ar līguma 1.8.punktu atbildētājam viena mēneša laikā līdz 15.datumam bija jāsamaksā procenti un jāatgriež izmantotā kredīta daļa. Atbilstoši līguma 5.1.punktam, ja Atbildētājs nav izpildījis līguma nosacījumus un izmantota kredīta daļa pārsniedz Ls 40, prasītājs piešķir aizdevumu, ar kuru dzēš parādu un atklāj 20 dienu laikā atbildētājam maksājumu grafiku parāda dzēšanai. Puses pielīgušas līgumsodu 0,5% apmērā par katru nokavētā maksājuma dienu saskaņā ar līguma 5.4.punktu.

Pēdējais maksājums ir saņemts 2010.gada 6.augustā 8 Ls apmērā.

Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2010.gada 15.decembra lēmumu prasītājas pieteikums par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā pret atbildētāju tika atstāts bez izskatīšanas.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1590., 1716., 1717., 1720., 1722., 1753., 1756.pantu, Civilprocesa likuma 1., 24., 41.pantu, lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu AS „Norvik Banka" pamatparādu Ls 112,57, procentus Ls 9,40, komisija par apkalpošanu Ls 6,55 un līgumsodu Ls 111,66, kopā piedzenot Ls 240,18 apmērā, kā arī lūdz piedzīt tiesas izdevumus.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus nav sniegusi, iebildumus nav cēlusi, lūgumus nav pieteikusi.

Prasītājas pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies. Tiesā saņemts AS „Norvik Banka" iesniegums, kurā lūdz lietu izskatīt bez prasītājas pārstāvja klātbūtnes un norāda, ka uztur prasību pilnā apmērā.

Atbildētāja uz tiesas sēdi nav ieradusies, nav lūgusi atlikt lietas izskatīšanu. Par tiesas sēdes vietu un laiku atbildētājai paziņots Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteiktajā kārtībā uz pieteikumā norādīto dzīvesvietu, kas sakrīt ar deklarēto dzīvesvietu.

Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteikts, ka fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Tātad, no iepriekš minētā, secināms, ka dokumenti atbildētājam ir izsniegti.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atrod par iespējamu lietu skatīt bez atbildētājas klātbūtnes tiesas sēdē.

Tiesa konstatējusi pamatu aizmuguriska sprieduma taisīšanai lietā saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.[1]panta pirmo daļu, kur noteikts, ka aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Lietā nepastāv strīds par to, ka 2003.gada 27.septembrī prasītāja un atbildētāja noslēdza līgumu par Maestro „Preču karte" (turpmāk-līgums), izsniegšanu un lietošanu Nr.PK-000179, saskaņā ar kuru atbildētājai tika piešķirts kredīts Ls 100 apmērā, ar procentu likmi 17% gadā un aizdevuma termiņu 12 mēneši.

Saskaņā ar Civillikuma 1425.pantu *katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu.*

Saskaņā ar Civillikuma 1512.pantu, pie katra saistību līguma būtības pieder savstarpējs apsolījums un tā pieņemšana no abām pusēm divpusējos līgumos. Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildījuma grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.*

Ar aizdevuma konta izrakstu ir pierādīts, ka piešķirtais kartes limits atbildētājai bija izsniegts.

Saskaņā ar līguma noteikumu 4.2.punktu aizņēmējam jāatmaksā izmantotā kredīta summa mēneša laikā līgumā noteiktajā kārtībā, nodrošinot nepieciešamo summu kontā. Savukārt 5.1.punktā noteikts, ka prasītājs piešķir aizņēmējam papildus aizdevumu, ja izmantotā un nesamaksātā kredīta daļa pārsniedz Ls 40. Par aizdevuma izmantošanu aizņēmējs maksā procentus, atbilstoši bankas tarifiem.

No klienta konta izraksta (lietas 11.lapa) redzams, ka atbildētāja kontā papildus piešķirtajam limitam no 2004.gada jūlija līdz 2010. gada augustam periodiski papildus ieskaitīti naudas līdzekļi, kurus atbildētāja ir lietojusi.

Civillikuma 1943.pants noteic, ka *aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.*

No prasītājas iesniegtā parāda aprēķina(lietas 19.,20.lapa) redzams, ka izveidojies aizdevuma parāds Ls 112,57 apmērā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 96.panta piektajai daļai pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētāja paskaidrojumu par celto prasību nav iesniegusi, iebildumus pret prasībā minētajiem apstākļiem nav izteikusi, noslēgtā līguma tiesiskumu, aizdevuma summas saņemšanas faktu un parāda aprēķinu nav apstrīdējusi.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasības pieteikumā norādītos apstākļus – faktu, ka atbildētāja līgumā pielīgtās saistības nav izpildījusi un aizdevumu kopā ar pielīgtajiem aizdevuma lietošanas procentiem noteiktajos termiņos, kārtībā un apmērā prasītājai nav atmaksājusi.

Tiesa atzīst, ka ir pierādīta noslēgtā līguma saistību neizpilde no atbildētājas puses un prasībā norādītā parāda esamība, tādēļ no atbildētājas prasītājas labā piedzenams pamatparāds 160,17 EUR (Ls 112,57) apmērā.

Prasītāja lūdz piedzīt līgumiskos procentus Ls 9,40 apmērā un komisijas procentus par apkalpošanu Ls 6,55.

Civillikuma 1753.pantā ir noteikts, ka *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.* Procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti (Civillikuma 1946.pants).

Pamatojoties uz kartes Maestro „Preču karte" tarifu likmēm prasītāja aprēķinājusi procentus par laika periodu no 2008.gada jūlija līdz 2011.gada augustam 13,37 EUR (Ls 9,40) apmērā, un procentus par apkalpošanu 9,32 EUR (Ls 6,55) apmērā, kas ir piedzenami no atbildētājas.

Civillikuma 1716.pantā ir noteikts, ka *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tādā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, pirmkārt, ja tieši tā bijis norunāts; otrkārt, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstajā laikā* (Civillikuma 1720.pants).

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu, *līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, kā arī tiesību saņemt līgumisko procentus.*

Tiesa konstatē, ka līguma noteikumu 5.6.punkts paredz prasītājai tiesības ieturēt līgumsodu 0,5 % apmērā dienā no termiņā nesamaksātās summas.

Pamatojoties uz minēto, prasītāja aprēķinājusi līgumsodu par laika periodu no 2008.gada jūlija līdz 2008.gada oktobrim Ls 111,66.

Kaut arī atbildētājs prasītāja aprēķinu un līgumsodu nav apstrīdējis, tiesa uzskata, ka prasība par līgumsoda piedziņu nav apmierināma pilnā apmērā sekojošu apsvērumu dēļ.

Civilprocesa likuma 5. panta sestā daļa noteic, ka piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.

2009.gada 20.maija spriedumā lietā Nr.SKC-161/2009 Augstākās tiesas Senāts ir atzinis, ka kaut arī Civillikums neaizliedz līgumsoda noteikšanu procentuālā izteiksmē, ir jābūt saprātīgām robežām, kuru noteikšana īpašos gadījumos kļūst par tiesas kompetenci, lietojot par mērauklu taisnīguma un samērīguma principus (*Sk. Senāta 2008.gada 14.maija spriedums lietā Nr.212*). Vispārējie tiesību pamatprincipi ir Eiropas Savienības nerakstītās primārās tiesības (*sk. J.Neimanis. Ievads tiesībās. Rīga: 2004, 75.lpp.*). Taisnīguma princips ir ietverts Latvijas Republikas Satversmes 1.pantā, kā to norādījusi Satversmes tiesa 2003.gada 4.februāra spriedumā lietā Nr.2002-06-01. Šajā spriedumā ir norādīts, ka tiesas spriešanas uzdevums ir atrast patiesu un taisnīgu lietas risinājumu – tiesas darba rezultātu, t.i., tiesas spriedumam, bez šaubām, ir jābūt „taisnīgam spriedumam". Tiesiskajās attiecībās ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu par vispārēju principu tiesībās ir atzīstams soda samērīguma princips.

Civilprocesa likuma 1.pantā ir noteikts, ka *tiesības izlietojams un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.*

Tiesu praksē ir nostiprināts princips, ka jautājumos par līgumsoda piemērošanu ir jāievēro samērīguma un taisnīguma principi un līgumsoda noteikšanai ir jābūt saprātīgām robežām. Tiesai ir pienākums rast taisnīgu un samērīgu līgumsoda piemērošanas risinājumu, vērtējot vai līgumsods ir samērīgs.

Izšķirot civiltiesisku strīdu, tiesai ir tiesības patstāvīgi izvērtēt līguma noteikumus pušu tiesiskās vienlīdzības, tai skaitā, labticīguma aspektā.

Lai gan prasītāja nav aprēķinājusi līgumsoda procentus par visu kavējuma laiku, tomēr no aprēķina un konta izraksta redzams, ka atbildētāja regulāri kavējusi maksājumus, nav pildījusi līguma noteikumus pielīgtajā apmērā, tomēr prasītāja nav slēgusi kartes kontu, bet vēl 2010.gada augustā papildinājusi to. Tiesa secina, ka prasītāja kartes lietošanas laikā ir pieļāvusi atbildētājai nepilnā apjomā pildīt līguma nosacījumus.

Tā kā atbildētāja ir kavējusi ar līgumu uzņemtās saistības, tiesa atzīst, ka atbildētājai Civillikuma 1716.panta izpratnē ir pienākums maksāt līgumsodu, bet līgumsods nosakāms ievērojot taisnīguma un samērīguma principu. Ņemot vērā minēto, Civillikuma 1587., 1716., 1717., 1720.panta jēgumu kopsakarā ar Civillikuma 1.pantu, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenams līgumsods 10 % apmērā no nesamaksātās parāda summas, proti, 16,02 EUR (Ls 11,26). Prasība daļā par līgumsoda 142,86 EUR (Ls 100,40) apmērā ir noraidāma.

Kopā no atbildētājas piedzenama parāda summa 198,88 EUR (Ls 139,77) apmērā.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikto, no atbildētāja piedzenama valsts nodeva Ls 50 jeb EUR 71,14 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,30 jeb EUR 4,70, kopā Ls 53,30 jeb EUR 75,84 apmērā.

Uz sprieduma taisīšanas brīdi ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir EUR 11,04, tādējādi no atbildētājas valsts labā piedzenami nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,34 EUR (11,04 – 4,70 = 2,91).

Civilprocesa likuma 204.[1]pants noteic, ka,taisot spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa atzīst, ka šajā gadījumā atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41.panta pirmo daļu., 96., 97., 193., 195., 204.[1]pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Norvik Banka", reģistrācijas Nr.40003072918, pamatparādu 160,17 EUR, līgumiskos procentus 13,37 EUR, komisiju par apkalpošanu 9,32 EUR, līgumsodu 16,02 EUR, kopā 198,88 EUR, tiesas izdevumus 75,84 EUR, pavisam kopā 274,72 EUR (divi simti septiņdesmit četri *euro*, 72 centi).

Pārējā daļā prasību noraidīt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,34 EUR (seši *euro*, 34 centi).

Saņēmējs: Tiesu administrācija, konts LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (atbildētāja vārds un uzvārds).

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu - ar

lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumu apliecinošu dokumentu iesniegt Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās spēkā.

Spriedumu prasītāja var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā no pilna sprieduma pasludināšanas dienas – 2014.gada 26.maija, sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Atbildētājs var iesniegt tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas, pieteikumu iesniedzot Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese I.Kuzņecova